

ΤΟΛΛΑ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ὑπὸ τοῦ Γάλλου Ἐδμόνδου Ἀβούτ.

Μετάφρασις Κ. Σ.

(Συνέχεια, ὅρα Φυλ. Η΄.)

Ὁ Δέλλος ἐφοβεῖτο μὴ διεγείροντο ὑπόνοιαι, καθότι ἐπετηρεῖτο ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἀνθρώπων καὶ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν ἑκατὸν κατασκόπους κατόπιν του. Ἡ Κυρία Φρατιέφ καὶ ἡ θυγάτηρ της τῇ ἐστῆσαν πολυσιδεῖς παγίδας, ἐλπίζουσαι νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσῃ τὴν μετὰ τῶν Φεραλδῶν ἀλληλογραφίαν του· ἀλλ' ἔλαβε τόσον καλὰ τὰ μέτρα του, τόσον ἐπιτηδεύς ἐπροσποιήθη τὸν ἀγνοοῦντα, τὸν Ἰνδόν, ὡς λέγουσιν εἰς τὴν Ῥώμην, ὥστε δὲν κατώρθωσαν νὰ ἔχουν καμμίαν ἀπόδειξιν ἐναντίον του. Αἱ μικραὶ αὗται συνωμοσίαι τὸν παρώργισαν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν.

Ἐγραφεν εἰς τὴν Τόλλαν: «Ἐκείνῃ ἡ Ναδίνῃ! μ' ἔρχεται νὰ τῇ προσποιηθῶ τὸν ἐρωτευμένον νὰ τὴν καταντήσω νὰ τρελλαίνηται δι' ἐμέ, καὶ νὰ τὴν περιπαίξω ἔπειτα εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀναγκασθῇ νὰ γίνῃ μοναχὴ, τὸ ὀλιγώτερον! Ἀλλ' ὅχι θὰ ἐζήλευες, καὶ ὁ κόσμος θὰ ἐφλυάρει δι' ἐμέ.» Οἱ φίλοι του καὶ οἱ ἀρχαῖοι συμμέτοχοι τῶν διασκεδάσεών του ἤξευρον ὅτι ἐρωτιᾷ, δὲν παρeurίσκετο πλέον εἰς τὰς διασκεδάσεις των, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐπρόφερεν ἐνώπιόν των τ' ὄνομα τῆς Τόλλας. Μίαν ἡμέραν, ὁ θαλαμηπόλος

του τῷ ἐνεχείρισεν, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ νέων, ἐπιστολὴν τινα ἐκ Λαρικκίας. Ὅλοι οἱ ἐπιπόλαιοι ἐκεῖνοι νεανίσκοι ἔκραζαν συνάμα: Τίνος; τίνος; αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη, θέτων τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν κόλπον του: Ἐνὸς ἐρωμένου. Διηγεῖτο εἰς τὴν ἐρωμένην του μὲ προφανῇ εὐχαρίστησιν τοὺς μικροὺς αὐτοὺς θριάμβους τῆς πανουργίας του· οἱ Ἴταλοι ἡδύνονται κρύπτοντες τὴν εὐτυχίαν των. Ἐκρύπτετο καὶ ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν του, ἀλλὰ δι' ἄλλα αἰτία· ἐφοβεῖτο τοὺς θεῖους του καὶ τὸν πατέρα του.

« Ἦθελα νὰ σὲ γράψω διεξοδικώτερα, ἔλεγε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν Τόλλαν· ἀλλ' εἶμαι περικυκλωμένος ἀπὸ κατασκόπους, ὁ πατήρ μου μὲ προσκαλεῖ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, καὶ ὅταν ἀναβαίνω εἰς τὸ οἰκημῶν μου δὲν ἀγαπῶ ν' ἀφίνω ἐπὶ τῆς τραπέζης μου τὴν ἐπιστολὴν μου ἡμίτελῃ. Ὅθεν ρίπτω ὅλα εἰς ἓν συρτάριον καὶ λαμβάνω τὴν κλεῖδα εἰς τὸ θηλάκιόν μου. Ἐν ᾧ σὲ γράφω, τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ θύρα τοῦ δωματίου μου εἶνε ἀσφαλῶς κλειδωμένη, μολονότι δὲν πρόκειται νὰ ἔμβῃ μήτε γάτος· ἀλλ' αἱ πολλαὶ προφυλάξεις ποτὲ δὲν βλάπτουν. »

— Ὁ πτωχὸς νέος! ἔλεγεν ἡ Τόλλα.

— Ὁ ψοφοδεής! διενοεῖτο ὁ Τότος.

Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Σεπτεμβρίου ἐφάνησαν ὑπερβαλλόντως μακραῖ εἰς ὅλην τὴν Φεραλδικὴν οἰκογένειαν. Ὁ Λέλλος ὑπέσχετο πάντοτε νὰ ἔλθῃ καὶ δὲν ἤρχετο ποτέ. Ἐπροφασίζετο δύο σπουδαίας ὑποθέσεις τῶν ὁποίων περιέμενε τὴν ἔκδοσιν. « Ὅταν μάθῃτε τί μ' ἐμπόδισεν, ἔγραφεν εἰς τὴν Κόμησσαν, δὲν θέλετε λυπηθῇ διὰ τὸν ἀπολεσθέντα καιρὸν. Ἡ εὐδαιμονία μας ἐγγίζει καθ' ἑκάστην περισσότερον, καὶ ὅταν ἐνταμωθῶμεν εἰς τὸ Ἀλβάνον, θέλω σᾶς φέρει καλὰς εἰδήσεις. » Ὁ δὲ Πίπος Τραζιμένης εἶχε γράψῃ καὶ αὐτὸς ὅτι ἦτο πολὺ ἀνυπόμονος νὰ σφίγῃ τὴν χεῖρα τῆς Τόλλας, ἀλλ' ὅτι ὁ Λέλλος πάντοτε εὕρισκεν ἀναβλητικὰς προφάσεις. Ὁργάνιζε φιλανθρωπικὴν τινα ἑταιρίαν, καὶ αἱ προσκλήσεις, αἱ συνελεύσεις, οἱ δίσκον καὶ αἱ ἐγκύκλιοι τῷ ἀφήρουν τὸν περισσότερον καιρὸν του. Ἐφαίνετο προσέτι διαπραγματευόμενος καὶ ἄλλην τινα ὑπόθεσιν μετὰ τοῦ θεῖου του, τοῦ ἱππότου, καὶ τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ του, ὅστις εἶχεν ἐπανέλθει ἐκ Βενετίας, ἀλλὰ κανεὶς τῶν φίλων τῆς οἰκογενείας δὲν ἐγνώριζε τὸ μυστήριον τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐκτὸς ἐνὸς Γάλλου, τοῦ αἰδεσίμου Ρουκέτ, ἰδιαιτέρου γραμμάτεως τοῦ Καρδιναλίου Τοποτηρητοῦ.

Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου, κατὰ τὴν 8ην ὥραν τῆς ἑσπέρας ἐπανελάμβανον οἰκογενειακῶς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λέλλου ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Κόμητος, πέραξ ζωηροῦ πυρὸς, πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ ὁποίου ὁ Τότος ἔρριπτεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγα φρύγανα. Ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς Τόλλας, ἐφαίνετο εὐαρεστούμενη ἀπὸ εἶδος τι στε-

τοχωρίας, τὸ ὅποιον προσήγγιζε μεγάλως εἰς τὴν θλίψιν. Ὁ Κόμης καταδείκνυε φανερά τὰς ἀμφιλόγους ἐκφράσεις, τὰς διφορούμενας περιόδους καὶ τὰς ἐνδείξεις τῆς ἀδιαφορίας, αἵτινες ἦσαν διεσπαρμέναι εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς τοῦ Λέλλου. Ἡ Κόμισσα καὶ ἡ Τόλλα ἀνελάμβανον τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, ὁ Τότος δὲν ἐξέφραζε τὴν γνώμην του, καθότι εἶχε πολλὰ νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ἐπρότεινε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ῥώμην καὶ νὰ παρατηρήσῃ μόνος του τί ἠδύναντο ἀκόμη νὰ ἐλπίζωσιν. Ἡ Κόμισσα δὲν ἤθελε νὰ ἐκτεθῇ ὁ υἱὸς της εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ ταξιδίου τούτου, ἐνόσω ἤκουετο χολέρα· δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σταλῇ ἄνθρωπος τις νεώτερος καὶ πιστὸς ὡς ὁ Μένικος· Ἄν ἐμάνθανον ὅτι ὁ Λέλλος ἐνέδωκεν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς οἰκογενείας του, τῶν φίλων του, ἡ ἐρωμένης τινος, ἐφρόντιζον νὰ εὑρουν ἄλλον γαμβρόν. Ἡ Τόλλα εὑρίσκει νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον. Ἦτον εἴκοσι μόνον ἐτῶν καὶ ἐνὸς μηνός· τὸ κάλλος της διέπρεπεν ἐν πάσῃ λαμπρότητι, ἡ ὑπόληψις της ἦτον ἀκηλίδωτος. Ὁ Λέλλος, ποφεύγων τὸ νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτὸν, ἐν ἀγνοίᾳ δὲν ἐξέθηκεν τὴν κόρην της κατ' οὐδένα τρόπον. Ὁ ἐξ ἀγκῶνος Μοράνδης εἶχεν ἔλθει εἰς τὸ Φρασκάτι, ὅπου ἐσκόπευε νὰ μείνῃ ὅλον τὸ φθινόπωρον, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γραίας δουκίσσης Πιζάνη. Ἰσως εἶχε τὴν διάθεσιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς διαπραγματεύσεις.

Ἡ Τόλλα διεμαρτύρετο σφοδρῶς κατὰ τῆς τοιαύτης ιδέας· καὶ ὠρκίζετο ὅτι ἤθελεν ὑπανδρευθῇ τὸν Λέλλον ἢ τὸ μοναστήριον.

Ἡ ἄφιξις τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ Λέλλου διέκοψε τὰς λογομαχίας ταύτας· ὁ θαλαμηπόλος ἔφερε διεξοδικὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου του. Ὁ Μένικος, ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν ἀγρῶν, παρηγγέλθη νὰ ὀδηγήσῃ τὸν γραμματοκομιστὴν εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ φιλεύσῃ αὐτόν· ἡ Τόλλα ἔσχισε μετὰ σπουδῆς τὸ περιβάλωμα τοῦ γράμματος καὶ ἀνέγνωσε μεγαλοφῶνως τὰ ἀκόλουθα·

« Σημαντικαὶ καὶ καλαὶ εἰδήσεις, φιλιτάτη Τόλλα! Ἀρχίζω νὰ πιστεύω ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς προστατεύει καὶ ὅτι ἡ εὐτυχία μας εἶνε ἀσφαλής.

« Μάθε πρῶτον ὅτι ἐγὼ ὅστις δὲν φροντίζω περὶ οὐδενὸς ἐφαντάσθην νὰ συστήσω μέγα φροντιστήριον διὰ τὰ ἐκ τῆς χολέρας ὄρφανά. Τὴν ιδέαν ταύτην ἔπρεπε νὰ τὴν πραγματοποιήσω χωρὶς χρήματα, χωρὶς κατὰστημα, χωρὶς τίποτε. Ὑπερένικησα λοιπὸν τὴν φυσικὴν μου δειλίαν καὶ ἔγινα ἐνεργητικὸς, δραστήριος καὶ σχεδὸν ἀνάίσχυτος. Συνδιελέχθην μετὰ τριῶν ἢ τεσσάρων Καρδινάλιων, οἵτινες ὑπέβαλον εἰς τὸν Πάπαν τὸ σχέδιόν μου, τὸ ὅποιον ἐνεκρίθη παρ' αὐτοῦ πληρέστατα. Ἐσχημάτισα ἐπιτροπὴν, καὶ ὀργάνισαμεν ἐράνους εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς οἰκίας αὐτάς. Ἐρωτᾷς ἴσως πῶς ἄνθρωπος ὀκνηρὸς καθὼς ἐγὼ ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τόσον κόπον. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀποσῇς, ὅταν μάθῃς ὅτι ἔπραττον διὰ σέ·

Καὶ πῶς; Μὲ εἶπον ὅτι ἡ ἀγαθοεργία αὐτὴ ἤθελεν ἐπισύρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ οὐρανοῦ εἰς τοὺς υἱούς μου (ἄκούεις; τοὺς υἱούς μου!) καὶ ὅτι ἂν κατάρθονα νὰ εὐοδοθῇ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, ἤθελον ἐπιτύχει ὅ,τι ἐπιθυμῶ θερμότερον. Φαντάσου ἂν ἐβάλα ὅλην μου τὴν προθυμίαν. Καὶ ἐπέτυχον! . . . »

— Πόσον εἶνε ἀγαθός! ὑπερφύβρισεν ἡ Τόλλα, σπογγίζουσα τοὺς ὀφθαλμούς της.

— Ποτὲ δὲν εἶπον ὅτι εἶνε κακός, ἀπεκρίθη ὁ Κόμη.

— Ναί, ὁμολόγησε τὸ σφάλμα σου, ἐπρόσθεσεν ἡ Κόμησσα.

— Ἄς τελειώσωμεν γρήγορα, εἶπεν ὁ Τότος. Αὕτῃ δὲν εἶνε ἡ μεγάλη εἰδήσις τὴν ὁποίαν μᾶς ὑπόσχεται.

Ἡ Τόλλα ἐξηκολούθησεν:

« Ἡ ἀμοιβὴ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ. Ἐξεύρεις ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἐρωτεύθη εἰς τὴν Βενετιάν τὴν κόρην ἐνὸς μικροῦ τραπεζίτου, ὅστις δὲν εἶνε μᾶτε εὐγενής. Ὁρκίζετο ὅτι ἤθελε τὴν νυμφευθῇ καὶ τοῦτο κατέβληκε τὸν πατέρα μου. Ὑπὸ ἰσχύος εἰς τὴν θεῖόν μου τὸν συνταγματάρχην ἐπιστολὴν αὐστηράν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀδελφός μου ἀπῆντησεν αὐθαδέστατα, λέγων ὅτι ἂν δὲν τῷ ἐπέτρεπαν νὰ νυμφευθῇ δημοσίως, ἤθελεν εὖρῃ ἀρκετοὺς ἰσραεῖς προθύμους νὰ εὐλογήσωσι κρυφίως τὸν γάμον του· ὅτι εἶχε δώσει τὸν λόγον του καὶ ὅτι ἐμερίμνα περισσότερον περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ τιμῆς ἢ περὶ τῆς κενοδοξίας τῶν συγγενῶν του· τέλος ὅτι δὲν ἐφοβεῖτο τὰς ἀπειλὰς, διότι δὲν ἠδύνατο κανεῖ νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν μερίδα τοῦ πρωτοτόκου· ἐσκανδαλίσθη, ὥς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ ἐμάντευσα εὐκόλως ὅτι, ἂν ἐπέμενεν εἰς τὸ νὰ δυσαρεστῇ τὴν οἰκογένειάν του, διὰ πολὺν καιρὸν ἀκόμη δὲν ἤθελον ἐπιτύχῃ τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν συναίνεσιν τῶν οἰκείων μου. Ὁ Καρδινάλης καὶ ὁ συνταγματάρχης εὐχαριστήθησαν διὰ τὰ αἰσθήματά μου καὶ ἐδιπλασίασαν τὰς πρὸς ἐμὲ ἐνδείξεις τῆς φιλίας των. Ὁ αἰδέσιμος Ρουκέτ, ὁ φίλος οὗτος τοῦ συνταγματάρχου, τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εὐθυμία φημίζονται τοσοῦτον εἰς τὴν Ῥώμην, ἦλθε μίαν ἡμέραν νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ, περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου, ὀλίγον καιρὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σου. Μ' ἐσυγχάρει διὰ τὰ καλὰ μου αἰσθήματα καὶ μὲ εἶπεν ἐμπιστευτικῶς ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἠδύνατο νὰ μὲ βλάψῃ τὰ μέγιστα. Ἐπροσποιήθη ὅτι δὲν ἐνόουν τὴν σημασίαν τῶν λόγων του.

— Ὁ ἀδελφός σας, μ' ἀπεκρίθη, προσωρίζετο ἀνέκαθεν δι' ἐνδοξόν τινα ἐπιγαμίαν καὶ ἠλπίζομεν ὅτι ἤθελε νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα πλουσιωτάτου τινος ὁμοτίμου τῆς Ἀγγλίας. Ἄν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν προσδοκίαν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, ὑμεῖς, ὁ δευτερότοκος, ὅστις δὲν θὰ φέρετε τὸν τίτλον πρίγκηπος, ἠδύνασθε νὰ νυμφευθῆτε ἀκολουθῶν τὴν κλίσιν σας, τὴν ὁποίαν δὲν γνωρίζω, τουτέστι νὰ λάβητε σύζυγον εἴτε ἐκ πριγκηπικῆς τινος

οικογενεΐας, εἴτε ἐξ ἀπλοῦ εὐπατριδικοῦ οἴκου, εἴτε πλουσίαν τινα κληρονόμον, εἴτε κόρην ἀπροικον. Ἄλλ' ἂν ὁ πρωτότοκος ἀδελφός σας λάβῃ σύζυγον ἀναξίαν ἐαυτοῦ, ἐννοεῖται ὅτι ὕλη ἡ φιλοτιμία τῆς οικογενείας θέλει συγκεντρωθῇ ἐφ' ὑμῶν, καὶ ὅτι ὁ πρίγκηψ, ὁ πατήρ σας, θέλει σκεφθῇ ὠρίμως πρὶν σᾶς δώσῃ τὴν συναίνεσίν του. Ποτὲ δὲν θέλει ἀνεχθῇ ὥστε ἡ κολοσσιαία αὕτη περιουσία, τὴν ὁποίαν τῷ ἐκκληροδότῃσαν οἱ πρόγονοί του, νὰ διασκορπισθῇ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Σημειώσατε δὲ ὅτι ἂν ὑμεῖς καὶ ὁ ἀδελφός σας ἐνυμφεύεσθε λαμβάνοντες προίκας διακοσίων ἢ τριακοσίων χιλιάδων φράγκων, καὶ ἂν τὰ τέκνα σας ἡκολούθουν τὸ παράδειγμα τοῦτο, ὁ Κλάδος Κορομήλα Βόργη ἤθελε καταντήσῃ ἐνδεής εἰς τὴν τρίτην γενεάν.

« Τὸ ὄρθον τοῦ συλλογισμοῦ τούτου μ' ἔκαμεν ἐντύπωσιν, καὶ ἐθρήνησα πικρῶς τὴν ἀφροσύνην τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἥτις ἐπέφερε τοσοῦτον καιρίαν πληγὴν εἰς τὰς προσφιλεῖς ἡμῶν ἐλπίδας. Ἐσφιγξά τὰς χεῖρας τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου κληρικοῦ καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ μεταχειρισθῇ ὕλην τὴν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπιρροήν του ἵνα τὸν ἐπαναγάγῃ εἰς ὀρθοτέρας ἰδέας. — Δύνασθε νὰ μὲ βοηθήσητε εἰς τοῦτο, μὲ εἶπε μειδιδῶν. — Καὶ πῶς, σᾶς παρακαλῶ; ἀρμόζει εἰς τὸν δευτερότοκον νὰ νοθευτῇ τὸν πρωτότοκον; — Μάλιστα, ὅταν ὁ δευτερότοκος ἦν πρωτότοκος κατὰ τὴν σύνασιν. — Καὶ ποῖος; σᾶς εἶπεν ὅτι εἶμαι συνετώτερος τοῦ ἀδελφοῦ μου; — Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου καὶ σᾶς γνωρίζω. Εἶσθε ἀρκετὰ ἀφιλοχρήματος ὥστε νὰ νυμφευθῇτε νέαν ἄπορον, ἀλλ' ὡς ἀληθῆς εὐπατριδὴς καὶ ὡς ἀνὴρ ὑψηλόφρων δὲν θέλετε νυμφευθῇ ἀστήν.

« Ὀμολόγησα, ἐρυθριῶν διὰ τὸ ἐγκώμιον, ὅτι εἶπε τὴν ἀλήθειαν αὐτὸς, δὲ ἐπανελάβε ζωνρῶς :

«—Δὲν ζητῶ παρ' ὑμῶν νὰ πέμψητε διδαχὴν εἰς τὸν ἀδελφόν σας· δὲν ἔχετε μὴδὲ τὴν ἡλικίαν, μὴδὲ τὰ προσόντα τοῦ ἱεροκλήρυκος· ἀλλὰ ποῖος; σᾶς ἐμποδίζει νὰ τὸν γράψητε ὅτι τὸν περιπαίζουσι εἰς ὅλας τὰς αἰθούσας τῆς Ῥώμης, ὅτι οἱ νέοι διηγοῦνται γελῶντες ὅτι εἶνε δέσμιος πρὸ τῶν ποδῶν ἀστῆς τινος Ὀμφάλης, ὅτι ἡ σταθερότης καὶ οἱ στεναγμοὶ του κατέστησαν ἀντικείμενον γέλωτος, ὅτι βεβαιοῦσιν ὅτι δὲν τολμᾷ ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Βενετίας, καθότι ἡ ἐρωμένη του ἀπηγόρευσε τοῦτο εἰς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μακρυνθῇ τῆς πόλεως ὑπὲρ τὰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, καὶ ὅτι ἤθελεν ἀποθάνῃ κεραυνοβλημένος ὑφ' ἐνὸς βλέμματος, ἂν ἀπεπειρᾶτο νὰ θέσῃ τὸν πόδα ἐπὶ τῆς στερεᾶς; Προσθέσατε, καὶ εἶνε ἀληθές, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν λατρευτῶν τῆς ἐρωμένης του, εἶνε ὁ μόνος τὸν ὁποῖον αὕτη μεταχειρίζεται τόσον αὐστηρῶς· συναρμολογήσατε ὅλα ταῦτα ὅπως ἐγκρίνετε· εἶσθε ἀρκετὰ ἀγγίχινους, ὥστε δὲν ἔχω νὰ σᾶς συμβουλευσῶ τίποτε.

« Ἐγράψα πικρόντος αὐτοῦ μακρὰν ἐπιστολὴν τετρασέλιδον, ἀρκετὰ

ἐπιτυχῇ, μὴ τὴν ἀλήθειαν. Ὁ πατήρ μου μ' ἐσυγχάρει θερμῶς καὶ ὁ θεὸς μου ὁ συνταγματάρχης μὲ εἶπεν ἀπαχόμενός με:—δὲν θὰ λησμονήσω αὐτὸ ποῦ ἔκαμες, καὶ ὅταν ἔχῃς ἀνάγκην τῆς βοηθείας μου ἢ τοῦ βαλαντιῦ μου, θὰ μ' εὖρῃς πρόθυμον. Τῷ ἀπεκρίθην εὐτόλμως ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον ἔχει ἴσως ἀνάγκην τῆς βοηθείας του.— Σ' ἐκατάλαβα, ἀπεκρίθη μαιδιῶν. Πολὺ καλὰ, δὲν παίρν' ὀπίσω τὸν λόγον μου· εἶμαι πρόθυμος!

« Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ γράμματός μου, ὁ Κύριος Ρουκέτ ἀνεχώρησεν εἰς Βενετίαν. Εἶδε τὸν ἀδελφόν μου, τῷ ἐδάνεισε χρήματα, τὸν ἐπροσκάλεσεν εἰς διασκέδασεις τινάς· ὁ ἀγαθὸς αὐτοῦ κληρικός εἶνε ἀνθρώπος εὐτράπελος καθ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς λέξεως. Ὁ ἀδελφός μου τόσον εὐχαριστηθὴ ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν του, ὥστε συγκατένευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς μικράν τινα περιήγησιν μέχρι τῆς Τρεβίζης. Ὁ περίπατος οὗτος ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ τέσσαρας ἡμέρας, ἀλλὰ παρετάθη ἐπέκεινα τῆς μιᾶς ἑβδομάδος. Καθ' ὃδὸν ὁ ἀδελφός μου ἔλαβε πολλὰς ἐπιστολάς ἀνώνυμους, αἵτινες δὲν ἦσαν πρὸς τιμὴν τῆς ἐρωμένης του. Εἰλικρινῆς τις φίλος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐπιφορτίσει νὰ τῷ γνωστοποιῇ καὶ τὰ ἐλάχιστα συμβάντα, τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ἡ ἐρωμένη του ἐσύχναζε πολὺ εἰς τὰς συναναστροφάς, ὅτι ἦτο χαροποιὰ καὶ εὐθυμος, καὶ ὅτι τὴν ἐθεώρει ἐνοχὸν ὀλίγης κουφότητος. Ὁ αἰδεσίμος Ρουκέτ, ὠφεληθεὶς ἀπὸ στιγμιαίαν τινα φρενοτροπίαν τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸν παρέσυρε μέχρι τῆς Παδοῦς· αἱ δὲ ἀνώνυμοι ἐπιστολαὶ τοὺς παρηκολούθησαν καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Ὁ ἀδελφός μου ἔγραψεν εἰς τὴν ἐρωμένην του, ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς αἰδεσιμότητός του, ἐπιστολὴν τινα ξηροτάτην, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὴν ἐπέπληττε διὰ τὴν διαγωγὴν τῆς. Ἐκείνη δὲν ἀπάντησεν ἢ ἡ ἀπάντησις ἀπωλέσθη καθ' ὃδὸν. Οἱ δύο περιηγηταὶ προσέβησαν μέχρι τῆς Φερράρας. Ὁ Κύριος Ρουκέτ ὠδήγησεν τὸν ἀδελφόν μου εἰς καφεναῖόν τι, ὅπου ἤκουσε κατὰ τύχην συνομιλίαν τινα ἀφορῶσαν τὴν ἐρωμένην του· τὴν κατηγόρουσαν δὲ ὅτι παραπολὺ εὖνοεῖ Λαυστριακὸν τινα συνταγματάρχην, τὸν δὲ συνταγματάρχην τοῦτον ἀπεχθαίνετο λίαν ὁ ἀδελφός μου, ὅστις ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Βενετίαν διὰ νὰ μονομαχήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Κύριος Ρουκέτ τὸν ὠμίλησεν ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ συγχωρῇ τὰς ὕβρεις καὶ τὸν ὠδήγησεν ἀνεπαίσθητώς ἐκ Φερράρας εἰς Βονωνίαν, ἐκ Βονωνίας εἰς Φλωρεντίαν, ἐκ Φλωρεντίας εἰς Ῥώμην, ὅπου αἱ συμβουλαὶ μας, ἡ ἀγάπη μας, αἱ νοθεύσεις τοῦ πατρὸς μου καὶ τὰ σκώμματα τοῦ θεοῦ μου ἀπετελείωσαν τὸ μέγα τοῦτο ἔργον.

« Καὶ ἡ ἀθλία ἐκείνη Βενετίς; θὰ μὲ εἶπῃς, διότι γνωρίζω τὴν καρδίαν σου. Ἡ ἀθλία ἐκείνη Βενετίς ὑπανδρεύεται ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν τὸν Λαυστριακὸν συνταγματάρχην, τὸν ὁποῖον ὁ ἀδελφός μου ἐβδελύσσετο. Ὁ-

μολόγησε ὅτι ὁ Κύριος, 'Ρουκέτ εἶνε θαυμάσιος ἄνθρωπος. 'Εξασφαλίζει δι' ἐνὸς μόνου κινήματος τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας μου, τὴν ἰδικήν μας καὶ τὴν τοῦ Αὐστριακοῦ συνταγματάρχου !

« Ὁ ἀδελφός μου ἐμίσησε τὰς Ἰταλικὰς καλλονάς· ἐπιθυμεῖ νὰ νυμφευθῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν· ὀνειροπολεῖ βλεφαρίδας λευκὰς καὶ πυρρότριχας κόμας. Οἱ συγγενεῖς μου εἶνε πλήρεις ἀγαλλιάσεως καὶ ὁ θεὸς μου ὁ συνταγματάρχης μὲ εἶπε πάλιν σήμερον τὸ πρωὶ ὅτι δὲν ἤθελε μὲ κάμει καμμίαν ἄρνησιν.

« Θὰ ὑπομείνω ἀκόμη ἓνα μῆνα ἢ δύο διὰ νὰ μὴ βιάσω τὰ πράγματα καὶ νὰ προπαρασκευάσω τὸν πατέρα μου εἰς τὴν αἴτησίν μου, ἔπειτα θὰ ὀπλισθῶ μὲ ὄλον μου τὸ θάρρος καὶ θὰ ὑπάγω νὰ τὸν εἶπω:—Πάτερ μου, ἂν μὲ ἀγαπάτε, ἐπιτρέψατε νὰ νυμφευθῶ τὴν Τόλλαν.

« Ἐν τούτοις ἐπροσκάλεσα τὸν Πίπον καὶ τὸν φίλον μου τὸν αἰδέσιμον 'Ρουκέτ εἰς περίπατον, ὅστις ἀμετακλήτως προσδιωρίσθη διὰ τὴν 5 Ὀκτωβρίου. Εἰς τὰς τρεῖς ὥρας ἐπακριβῶς θὰ εἴμεθα ἐπὶ τῆς λεωφόρου Τορλονίας. Ἄν ὁ ἀστήρ μου ἐπιτρέψῃ ν' ἀπαντήσω ἐκεῖ τὴν ὀραιότεραν κόρην τῆς 'Ρώμης, δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωπος εὐτυχέστερος παρὰ τὸν πιστόν σου

ΛΕΛΛΟΝ.»

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἡ Τόλλα καὶ ἡ μήτηρ τῆς ἔδειξαν τόσῃν εὐαρέσκειαν, ὥστε μήτε ὁ Κόμης, μήτε ὁ Τότος δὲν ἐτόλμησαν νὰ τὴν ταραξοῖ διὰ τῶν σκέψεών των. Ἡ Τόλλα περιέμενε τὴν 5ην Ὀκτωβρίου μὲ πυρετώδη ἀνυπομονησίαν. Εἶχε τὰ ζωνρὰ κινήματα, τὰς ἐτοιμολογίας, τὰς ἰδιοτροπίας, τὰς ἀναφωνήσεις, τὰ εὐφυῆ ὁρμήματα, τοὺς λαμπροὺς καὶ θορυβώδεις γέλωτας, οἵτινες εἶνε οὕτως εἰπεῖν αἱ σπινθηροβολήσεις τῆς εὐδαιμονίας. Ἡ μεγάλη ἡμέρα ἔφθασε τέλος. Κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς πρωίας, ἡ μήτηρ τῆς Τόλλας εὗρεν αὐτὴν ἱσταμένην ἐνώπιον καθρέπτου μὲ ἀμαζωνικὸν ἱματισμόν. Ἐδοκίμαζε δὲ χαριέστατον μικρὸν πῖλον, κατὰ τὸ σχῆμα τῶν ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ'. Ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν χωρὶς νὰ φάγῃ ὥς τὰ παιδιά, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπεσχέθησαν νὰ τὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ θέατρον. Ἐπέσπευσε τὸν στολισμόν τῆς μητρός τῆς καὶ ἡγανάκτησε κατὰ τοῦ Τότου, ὅστις δὲν ἦτον ἔτοιμος εἰς τὰς δύο. Ἀνεχώρησαν ἐπὶ τέλους. Ὅταν διέκρινε μακρόθεν τὸν κοινορτόν, ὅστις περιεκάλυπτε τὸ ὄχημα τοῦ Λέλλου, ἐφοβήθη μὴ πνιγῇ ἀπὸ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας τῆς.

Τὸ ὄχημα ἐστάθη. Ὁ Λέλλος ἐξέπεμψε μικρὰν κραυγὴν ἐκπλήξεως, ἥτις δὲν ἐστρεφεῖτο πιθανότητος. Κατέβη ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Πίπου καὶ τοῦ αἰδεσίμου 'Ρουκέτ. Ὁ Λέλλος ἔσφιγξε φιλικώτατα τὴν χεῖρα τῆς

Τόλλας, τοῦ Κόμητος, καὶ τοῦ Τότου, ἔπειτα κατέσχε τὴν Κόμησσαν καὶ δὲν τὴν ἀφῆκε πλέον. Ὁ Κύριος Ρουχὲτ ἔχαιρέτησε φιλοφρόνως ὅλους καὶ συνδιελέχθη μετὰ τοῦ Κόμητος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἰδεῖ ἐνίστε παρὰ τῷ Καρδινάλιῳ τοποτηρητῇ. Ὁ Τότος ἐπλησίασε τὴν μητέρα του καὶ τὸν Φίλιππον Τραξιμένην ἵνα μείνῃ ὁ Δέλλος μόνος μετὰ τῆς Τόλλας.

Ἡ Τόλλα ἐφοβέετο μὴ δὲν δυνήθῃ νὰ συναμιλῇ μετὰ τοῦ ἐραστοῦ της χωρὶς νὰ ριφθῇ εἰς τὸν λαιμὸν του. Ὡς θὰ δυνήθῃ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, ν' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν του, νὰ ὑποστῇ τὰ βλέμματά του, νὰ μεθυσθῇ ἐκ τῶν φλογερῶν του λόγων, χωρὶς τὸ πρόσωπον, τὰ νεύματα καὶ ὁλόκληρος ἡ στάσις μου νὰ προδώσῃ τὴν εὐδαιμονίαν μου;

Ἐμεινεν ἐμβρόντητος ὅταν εἶδεν ἔμπροσθέν της νεανίαν φιλόφρονα, σοβαρὸν, συνεσταλμένον, μειδιῶντα ὡς αἱ χαλκογραφίαι τοῦ συρμοῦ καὶ πάντα ἀτάραχον. Συνωμίλησε μετ' αὐτῆς ἐπέκεινα τῶν δέκα λεπτῶν, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοὺς κοινούς τύπους, οἵτινες εἶνε ἐν χρῇσει εἰς τὰς συναναστροφάς. Ἡ ἀθλία κόρη δὲν ἐπίστευε τὰ ὠτά της καὶ ἐνόμισεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὅτι ὀνειρόττει. Ἐπὶ τέλους διέκοψεν ἀποτόμως τὰς ψυχρολογίας, ἐκ τῶν ὁποίων εἶχεν ἀηδιάσει, ἐνητένισε καλῶς τὸν ἐραστὴν της καὶ τῷ εἶπε χωρὶς νὰ ὑποκρύψῃ τὸν θυμὸν της:

— Αὐτὰ λοιπὸν ἔχεις νὰ μὲ εἰπῇς; Αὐτὰ εἶνε τὰ μυστήρια τῆς καρδίας σου, τὰ ὅποια δὲν ἐτόλμας νὰ ἐμπιστευθῇς εἰς τὸν χάρτην καὶ ἐφύλαττες διὰ τὴν πρώτην μας συνέντευξιν; Μ' ἔκαμες νὰ περιμένω πέντε εβδομάδας, διὰ νὰ μὲ εἰπῇς αὐτὰ τὰ ὠραῖα πράγματα; Τί φοβεῖσαι; τί περιμένεις; Πότε θὰ τολμήσῃς νὰ μὲ ἀγαπᾷς ἀναφανδόν; Ἄλλ' ὄχι! Δὲν μὲ ἀγαπᾷς. Ἡ καρδιά σου εἶνε ψυχροτέρα τοῦ μαρμαροῦ. Ἐννοῶ τώρα διατὶ δὲν ἠθέλησες νὰ ἔλθῃς ταχύτερα. Ἐφοβεῖσο τὴν ἀλάνθαστον ὀξυδέρκειαν τοῦ ἀληθοῦς ἔρωτος. Ἦξευρες ὅτι εἰς τὴν πρώτην σου λέξιν ἤθελον μαντεύσῃ τὴν ψυχρότητά σου, τὴν ἀνοιάν μου καὶ τὴν ἀθλιότητά σου!

Ἐχαιρέτησε τὸν Δέλλον καὶ τοὺς φίλους του, ἐξαπέλυσε τὸν ἔππον της καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν λεωφόρον Τορλονίαν, οἱ δὲ γονεῖς της, χαίρετάσαντες καὶ αὐτοὶ, τὴν ἐπρόσθεσαν καλπάζοντες. Ὁ Ἐμμανουὴλ Κορομήλας, πλήρης ταραχῆς καὶ αἰσχύνης, ἀνέβη πάλιν εἰς τὸ ὄχημά του χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ κατ' οὐδένα τρόπον τὸ αἷτιον τῆς αἰφνιδίου ταύτης ὀργῆς. Εἶχε μελετήσῃ ἐν διαστήματι ὀκτῶ ἡμερῶν τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἔμελλε ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν ἐρωμένην του· εἶχε προπαρασκευάσει μικρὸν τι κῶμα σεβασμοῦ, ἔρωτος, καὶ περισκέψεως, τὸ ὁποῖον ἦτο βέβαιος ὅτι ἤθελε θέλξει τὴν Τόλλαν· δὲν ὑπελόγησεν ὁμως καὶ τὸν σφοδρὸν ἔρωτα τῆς Τόλλας.

[ἔπειτα.]